

RADA MIEJSKA
w Aleksandrowie Łódzkim

**Uchwała Nr XLII/272/98
Rady Miejskiej w Aleksandrowie Łódzkim
z dnia 25 lutego 1998 roku**

w sprawie : **przyjęcia „ Programu Profilaktyki i rozwiązywania problemów
alkoholowych na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki „.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie terytorialnym (tekst jednolity Dz.U. z 1996 roku nr 13, poz. 74 wraz z późniejszymi zmianami) w związku z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.nr 35 poz. 230 wraz z późniejszymi zmianami)

Rada Miejska w Aleksandrowie Łódzkim

uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „ Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki „. Tekst programu stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy Aleksandrów Łódzki.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
w Aleksandrowie Łódzkim

Michał Kaczmarek

Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki.

§1

Gmina realizuje zadania związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. nr 127, póź. 593 wraz z późniejszymi zmianami),
- 2) ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie terytorialnym (tekst jednolity Dz. U. z 1996 roku, nr 13, póź. 74 wraz z późniejszymi zmianami).

§2

W powyższych sprawach Rada Miejska w Aleksandrowie Łódzkim podjęła następujące uchwały:

- 1) nr XXXI/227/93 z dnia 30 czerwca 1994 roku w sprawie określenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% alkoholu (oprócz piwa) na terenie Gminy i Miasta Aleksandrów Łódzki, (na dzień 13 stycznia 1998 roku 54 sklepy prowadzą sprzedaż detaliczną),
- 2) nr XIX/131/96 z dnia 24 stycznia 1996 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy i Miasta w Aleksandrowie Łódzkim (uchwałą tą utworzono stanowisko Gminnego Koordynatora ds. Uzależnień),
- 3) nr XXXI/228/93 z dnia 30 czerwca 1993 roku w sprawie usytuowania na terenie Gminy i Miasta Aleksandrów Łódzki miejsc sprzedaży napojów alkoholowych,
- 4) nr XXX/197/97 z dnia 26 lutego 1997 roku w sprawie wprowadzenia stałego zakazu spożywania napojów alkoholowych na niektórych terenach Gminy Aleksandrów Łódzki, nowelizowana uchwałą nr XXXIX/250/97 z dnia 26 listopada 1997 roku,
- 5) nr XXXI/205/97 z dnia 26 marca 1997 roku w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§3

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę następujące zadania:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- 4) ustalenie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami,
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

§4

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych należy realizować poprzez:

- 1) szkolenie kadry medycznej i kadry terapeutów pracujących z osobami uzależnionymi,
- 2) zwiększanie dostępności niezbędnych działań terapeutycznych poprzez m.in.:

- a) tworzenie punktów konsultacyjnych,
 - b) uruchomienie telefonów zaufania,
 - c) informację w miejscach publicznych na temat choroby alkoholowej i możliwości jej leczenia,
- 3) organizowanie edukacji w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez m.in.:
- a) zatrudnienie instruktora do prowadzenia grupy edukacyjnej dla osób uzależnionych,
 - b) umożliwienie uczestnictwa członkom AA w zjazdach i konferencjach organizowanych poza Aleksandrowem Łódzkim,
 - c) umożliwianie dzieciom z rodzin alkoholowych uczestnictwo w obozach terapeutycznych,
- 4) wspieranie działań:
- a) profesjonalnej terapii odwykowej, która po stosunkowo krótkim przeszkoleniu może być stosowana przez terapeutów i pacjentów. Przykładowo można tu wymienić trening asertywnych zachowań abstynenckich, zapobieganie nawrotom picia czy też indywidualne programy terapeutyczne. Zaletami takiego działania są profesjonalizm, wysoki stopień świadomości działań, oparcie tych działań o specjalistyczną wiedzę i badania naukowe a także możliwość kontrolowania przez terapeutę ograniczeń osoby uzależnionej,
 - b) wspólnoty Anonimowych Alkoholików, którzy „...są wspólnotą mężczyzn i kobiet, którzy dzielą się nawzajem swoim doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby rozwiązać swój problem i pomagać innym w wyzdrowieniu z alkoholizmu. Jedynym warunkiem uczestnictwa we wspólnocie jest chęć zaprzestania picia. Nie ma w AA żadnych składek ani opłat, utrzymujemy się sami z naszych dobrowolnych datków.” AA-owska koncepcja trzeźwienia opiera się o program Dwunastu Kroków,
- 5) utrzymanie bazy lokalowej Abstynenskiego Klubu Samopomocy „RAJ”,
- 6) finansowanie i udzielanie pomocy organizacyjnej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 7) finansowanie biegłego sądowego działającego na zlecenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Dla analizy skuteczności podejmowanych w tym zakresie przedsięwzięć należy corocznie, przy pomocy zobiektywizowanych wskaźników, dokonywać oceny postępu w realizacji powyższego zadania. Taki wskaźnikami powinny być następujące dane:

- 1) odsetek pacjentów, którzy po ukończeniu terapii utrzymują abstynencję przez ponad rok,
- 2) liczba przeszkolonych lekarzy, terapeutów i instruktorów terapii w Gminie,
- 3) liczba grup AA, Al-Anon, Al.-Ateen oraz działających klubów abstynenckich.

§5

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności przed przemocą realizowane będzie poprzez:

- 1) zwiększanie skuteczności interwencji prawno-administracyjnej wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny powodowanych nadużywaniem alkoholu. W tym celu należy:
 - a) tworzyć punkty konsultacyjne, w których będzie można uzyskać pomoc psychologa, lekarza czy prawnika,
 - b) uruchomić telefon zaufania dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i społecznej dla członków rodzin z problemami alkoholowymi poprzez stworzenie na terenie Gminy systemu wyspecjalizowanych placówek i służb, które weszłyby w skład ogólnokrajowego systemu pomocy ofiarom przemocy w rodzinie o nazwie „Niebieskiej Linii”. Gminny system pomocy ofiarom przemocy w rodzinie powinien obejmować: a) punkt konsultacyjno-informacyjny dla ofiar przemocy, w którym dyżurowaliby przeszkoleni przedstawiciele wybranych profesji w tym pracownicy pomocy społecznej,

- prawnik, psycholog. Punkt taki powinien być wyposażony w telefon, materiały informacyjne i poradniki prawno-socjalne dla ofiar przemocy,
- b) telefon zaufania, przy którym w wybranych porach tygodnia dyżurują przeszkolone do tego osoby mające za zadanie udzielać jak najpełniejszej informacji ofiarom przemocy,
 - c) schronisko dla bitych kobiet i dzieci,
- 3) inicjowanie i wspieranie stowarzyszeń samoochrony i środowiskowych grup społecznej ochrony przed przemocą ze szczególnym uwzględnieniem działalności
- a) wspólnot Al-Anon będących adaptacją programu AA dla żon uzależnionych mężczyzn,
 - b) wspólnot Al.-Ateen, które stanowią wy specjalizowaną formę pomocy dla dzieci i młodzieży od 12 do lat 18, na których życie wpłynął alkoholizm rodziców lub innej bliskiej osoby,
 - c) Abstynenckiego Klubu Samopomocy „RAJ”, który w atmosferze towarzysko-rodzinnej może zaproponować różne atrakcyjne formy spędzania wolnego czasu, organizować wspólne uroczystości i wyjazdy z udziałem rodzin co powoduje, że trzeźwienie lokuje się bliżej życia codziennego,
 - d) ognisk wychowawczych Towarzystwa Przyjaciół Dzieci prowadzących zajęcia terapeutyczne z dziećmi z rodzin z problemami alkoholowymi,
 - e) innych grup samopomocowych dla kobiet,
- 4) zatrudnienie pedagoga dla aleksandrowskich szkół ponadpodstawowych.

Wskaźnikami mogącymi ocenić skuteczność podejmowanych w tym zakresie działań powinny być coroczne dane o:

- 1) liczbie osób przeszkolonych w zakresie interwencji i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- 2) liczbie rodzin, u których policja podejmuje wielokrotne interwencje w związku ze zjawiskiem przemocy,
- 3) liczba placówek na terenie Gminy, w których ofiary przemocy mogą uzyskać pomoc,
- 4) liczba działań podejmowanych przez punkt konsultacyjny,
- 5) liczba osób, którym udzieliły pomocy inne placówki,
- 6) liczba rodzin objętych pomocą społeczną, w których występuje problem alkoholowy.

§ 6

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej w szkołach, uczenie umiejętności zdrowego i trzeźwego życia ma być realizowane m.in. poprzez:

- 1) promowanie zdrowej rodziny jako trwałego zabezpieczenia od wszelkich uzależnień,
- 2) wdrażanie we wszystkich szkołach z terenu Gminy profesjonalnych programów profilaktycznych takich jak:
 - a) „Tak czy nie”,
 - b) „Spójrz inaczej”,
 - c) „Noe”,
 - d) Dziękuję nie”,
 - e) „Zanim spróbujesz”,
 - f) „Nasze spotkania”,
 - g) „Odlot” i inne,
- 3) propagowanie i uczenie zdrowego i trzeźwego trybu życia. Zadanie to jako mające szczególne znaczenie dla całego problemu należy traktować priorytetowo (lepiej zapobiegać niż leczyć). Należy więc dążyć do:
 - a) takiej organizacji szkół, by możliwym się stało prowadzenie przez te placówki jak największej ilości zajęć pozalekcyjnych w ramach świetlic, kół zainteresowań, klubów i.t.p.,
 - b) objęciem działalnością Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji jak największej liczby dzieci i młodzieży przy wykorzystaniu obiektów samego ośrodka jak i np. organizowanie

zwłaszcza dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi wyjazdów na krytą pływalnię, wycieczki krajoznawcze lub inne imprezy turystyczne,

- c) organizowanie przez gminne placówki oświatowe, przy współpracy z MOSiR-em akcji „Zima w mieście” i „Lato w mieście”,
 - d) umożliwienia dzieciom i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi wzięcia udziału w zorganizowanym wyjazdowym wypoczynku letnim lub zimowym,
 - e) wyposażenie Abstynenckiego Klubu Samopomocy „RAJ”, ognisk TPD, klubów i innych instytucji zajmujących się dziećmi i młodzieżą w sprzęt i gry mogące „przyciągnąć” do tych ośrodków jak największą grupę dzieci i młodzieży,
 - f) organizowanie w Gminie miejsc czynnego wypoczynku (ogródki, boiska, place zabaw),
 - g) dofinansowywania wszelkich akcji organizowanych dla dzieci i młodzieży przez różne instytucje i ośrodki a mające na celu propagowanie zdrowego trybu życia,
 - h) wspieranie działań o charakterze harcerskim,
 - i) współpraca z organizacjami pozarządowymi i związkami wyznaniowymi mająca na celu promocję zdrowia i propagowania trzeźwych obyczajów.
- 4) organizowanie i finansowanie zajęć edukacyjnych dla rodziców takich jak np. „Program profilaktyki domowej,
 - 5) wszechstronne wspieranie kształcenia w dziedzinie profilaktyki pedagogów szkolnych, nauczycieli i wychowawców,
 - 6) organizowanie świetlic profilaktycznych dla dzieci z grup ryzyka,
 - 7) organizowanie szkoleń i kampanii edukacyjnych w dziedzinie rozwiązywania problemów alkoholowych dla ogółu społeczności lokalnej,

Aby ocenić stopień realizacji tego zadania należy brać pod uwagę następujące dane:

- 1) liczba młodzieży, rodziców, nauczycieli, którzy wzięli udział w poszczególnych programach profilaktycznych,
- 2) liczba przeszkolonych realizatorów programów,
- 3) liczba całkowitych abstynentów wśród młodzieży,
- 4) liczba przeprowadzonych akcji profilaktycznych.

§ 7

Ustalenie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami ma polegać na:

- 1) stałym kontrolowaniu skuteczności uchwał Rady Miejskiej podjętych w tym zakresie, a w razie stwierdzenia ich niedoskonałości dokonywanie niezwłocznych ich nowelizacji,
- 2) zobowiązaniu w drodze odrębnej uchwały Rady Miejskiej, wydanej na podstawie art.12, ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, do umieszczenia w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży alkoholu:
 - a) tabliczki informującej o zakazie sprzedawania alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym wraz z informacją, że jego złamanie powoduje cofnięcie zezwolenia,
 - b) tabliczki, na której będzie numer i warunki zezwolenia (w tym data ważności)
- 3) ograniczaniu możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez nieletnich co jest możliwe poprzez:
 - a) edukowanie sprzedawców alkoholu, którym powinno się wydawać zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w raz z kompletem dokumentów regulujących zasadami obrotu tymi napojami na terenie Gminy wraz z pouczeniem o ustawowej odpowiedzialności podmiotu, który nie będzie przestrzegał powyższych zasad,
 - b) stałe kontrolowanie sprzedawców na okoliczność ewentualnego sprzedawania alkoholu dzieciom i młodzieży,
 - c) rygorystyczne przestrzeganie prawa w wyniku stwierdzenia naruszenia prawa w zakresie zakazu sprzedawania i podawania dzieciom i młodzieży napojów alkoholowych,

Skuteczność podejmowanych w ramach tego zdania przedsięwzięć ocenić można na corocznym porównywaniu danych o:

- 1) liczbie punktów sprzedających alkohol,
- 2) liczbie wydanych i cofniętych zezwoleń,
- 3) liczbie interwencji policji i straży miejskiej w punktach sprzedaży i spożycia alkoholu.

§8

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych powinno być realizowane następującymi metodami:

- 1) wsparcie materialne, edukacyjne i lokalowe dla podmiotów niepaństwowych zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 2) cykliczne badanie i systematyczne monitorowanie problematyki alkoholowej wśród społeczności gminnej.

Aby współpraca z organizacjami pozarządowymi przebiegała bez zakłóceń powinny być:

- 1) skonstruowane jasne kryteria oceny ofert programowych,
- 2) przestrzegane zasady jawności i równego dostępu dla wszystkich podmiotów spełniających wyznaczone kryteria,
- 3) sformułowane reguł finansowania i rozliczania działań powierzonych jednostkom niepaństwowym np. w oparciu o opracowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych „Przewodnik do finansowania programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.

§9

Niniejszy program jest podstawą do opracowywania rocznych planów działania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych wraz z odpowiadającymi im planami finansowymi będącymi częścią budżetu Gminy.